

Entre la trama i l'ordit

Ressenya de Roser Iborra de l'obra 'Femení plural. Les dones de la Puigneró' | «Són vint dones a l'escenari, d'edats ben diverses (moltes havien treballat a Puigneró) i això sol ja és una festa!» | «Una reivindicació de la feminitat àgil i preciosa: de l'amistat, de la dignitat; de les mans sàvies i del cos baldat»

Un moment de la representació de 'Femení plural. Les dones de Puigneró'

«Deixa'm dir la història amb veu de dona
deixa'm teixir la solitud del silenci,
entre la trama i l'ordit.
deixa'm posar un fil
on les paraules queden mudes.» (1)

El diumenge 16 de febrer de 2020 vaig tenir el privilegi d'assistir a la representació de l'obra teatral *Femení plural. Les dones de la Puigneró*, a les Masies de Roda.

Són vint dones a l'escenari, d'edats ben diverses (moltes havien treballat a Puigneró) i això sol ja és una festa! Amb un to desenfadat, van teixint records (mai millor dit) com si fossin una vànova de retalls que ens corpren i ens captiva: tants anys a la fàbrica, enmig del soroll eixordador i de la soledat de qui ve de lluny amb l'enyorança posada o qui ve tot just de la infantesa, com l'Elionor de Miquel Martí i Pol.

Suposo que aquestes 20 dones (21, perquè la directora, Montse Albàs, també és una dona) han triat deliberadament d'explicar-ho sense cap concessió a la tristesa o a l'angoixa, amb el cap ben alt. Gairebé a ritme de cabaret, de dansa. Una reivindicació de la feminitat àgil i preciosa: de l'amistat, de la dignitat; de les mans sàvies i del cos baldat.

(Però jo no puc parar de plorar. Perquè hi veig la mare i l'àvia, atrapades als telers des dels catorze anys, entre la trama i l'ordit. L'àvia Caterina que aprenia de lletra els diumenges, i encara no tots. La mare Pepeta que treballava a la fàbrica però també cuidava els pares malalts i feia créixer les

criatures: dues... tres... quatre... de tal manera que totes les hores del dia i de la nit estaven mil·limetrades.

La submissió però, latent, la revolta. Les cançons d'ahir contra la desesperança d'avui. Refer vestits dels grans per als petits, embolar sabates gastades perquè els diumenges s'havia de veure que, almenys, anàvem nets).

Les vint dones, a l'escenari, abracen però finalment desestimen les bates verdes i uniformadores, que acaben al terra en dos pilots. Però la roba de sota els abrics també és verda, subtilment diferent d'una dona a una altra. Tots els colors del verd, que és tan ample als camps enllà de la fàbrica i tan esquistat i esborrat a dintre: tantes bates rentades, gastades.

Estic convençuda que *Femení plural, les dones de la Puigneró* formarà part, per sempre, de la nostra història. No només aquella que s'escriu o es silencia segons l'historiador, sinó també aquella, inesborrable, que transmet les emocions en què ens reconeixem i ens afirmem.

Per tot plegat, gràcies, dones!

(1) Fragment del poema escrit per les creadores i intèrprets de l'obra i que es recita durant l'espectacle.